

Finn-Hans

En berättelse om en invandrare

Olof Wedin

HENRIK Hansson Martens var född den 6 februari 1843 i Närpes i Finland och inflyttade till Hille den 18 december 1872.

Hos landbonden Lars Rosenkvist på Hilleviks Bruks hemman Trödje No:3 fick han sin första drängplats. Där blev han kvar några år, men den första november 1875 flyttade han till Olof Andersson och Helena Ersdotter på Trödje No:6 i "Vretarna". Hos dem blev han kvar i fyra år, varefter Anders Pettersson och Brita Larsdotter på Åbyggeby sub 5 blev hans nya husbondfolk. Men Trödje lockade, ty redan efter ett år i Åbyggeby gick flytten till Rosenkvists på Trödje No:3 och efter ännu ett år, närmare bestämt den första november 1881 var han tillbaka i "Vretarna" hos Olof och Helena, och enligt husförhörsboken deltog han i husförhör i "Vretarna" senast 21 april 1884. När han flyttade vidare till landbonden Per Björklund på Hilleviks-hemmanet Björke sub 8 har ej gått att reda ut, men tiden för hans flyttning vidare är känd. Den gick till ännu ett Hilleviksägt hemman, nämligen Oppala No:2, där han fick landbonden Johannes Karlsson som husbonde hösten 1888.

Hos Olof Lindén på Oppala 2 sub 3 fick Henrik sin nästa drängplats. Han kom dit 1889 och 1892 gick färden vidare till Erik Norberg på Åbyggeby 6 sub 7. Efter ett år i Åbyggeby flyttade han till min farfar, Johan Olof Wedin på Varva 2 och 5 sub 2, där han blev kvar till 1896. Han kom som dräng hos min farfar och farmor när min far var i åttaårsåldern.

Enligt vad min far berättat hade Hans, som skäl för att han lämnat sitt hemland uppgett följande: Han hade en styvmor som inte var av det vänligare slaget. En dag tog Hans en stekpanna och slog styvmodern i huvudet, varefter han utan att på något sätt förvissa sig om resultatet av slaget, gav sig ut på vandring hemifrån. Närpes runt Bottenviken. Trödje blev den första ort där han blev varaktigt stannande på.



Finn-Hans

Ett annat minne som min far hade av Finn-Hans var detta: Efter att min farfar dött på hösten 1895 hände det att Hans, sedan han på söndagsmorgonen klätt sig i svart kostym, tog min far i handen med orden: "Kom nu Erik ska vi gå i kyrkan".

Efter de tre åren hos Wedins flyttade Hans in i drängkammaren hos Anders Johan Vahlund på Åbyggeby 3 sub 1 varifrån färden gick vidare till Erik Persson på Åbyggeby sub 3, "Erik-Pers" där "Finn-Hans", eller som han hette Henrik Hansson Martens, avled den 18 februari 1899 vid en ålder av 56 år och 12 dagar. ☀

[Hillebygden, Nr. 2, 1996]